

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIWERSYTETU IM. A. MICKIEWICZA
I AKADEMII EKONOMICZNEJ
W POZNANIU

KWARTAŁ DRUGI

WARSZAWA—POZNAŃ 1978

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Stanisław Kowalski (zastępca redaktora naczelnego), Anna Michalska (sekretarz redakcji), Alfred Ohanowicz (redaktor naczelny), Stanisław Smoliński (zastępca redaktora naczelnego), Stanisław Wierzchosławski

Członkowie

Wiktor Jaśkiewicz, Seweryn Kruszczyński, Andrzej Kwilecki, Adam Łopatka, Władysław Markiewicz, Zbigniew Radwański, Teresa Rabska, Aleksander Ratajczak, Tadeusz Szczurkiewicz, Waclaw Wilczyński, Franciszek Wróblewski, Jacek Trojanek, Zbigniew Zakrzewski

Adres Redakcji

ul. Czerwonej Armii 90, 60 - 809 Poznań, Coll. Iuridicum UAM
pokój 6, tel. 69-92-51, w. 290

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE - ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 1587+123 egz. Ark. wyd. 24,5. Ark. druk. 19,25. Pap. druk. sat. kl. V, 70 g,
70×100 cm. Oddano do składania 11 III 1978 r. Podpisano do druku 29 VI 1978 r.
Druk ukończono w lipcu 1978 r. Nr zam. 232/90. J-7/405. Cena zł 30,-

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. A. MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Asystent Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, mgr Krystian Ziemiński, <i>Rola i miejsce reguł kolizyjnych w procesie dekodowania tekstu prawnego</i>	1
Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Maciej Tarnawski, <i>Odpowiedzialność karna sprawców dotkniętych zaburzeniami psychopatycznymi</i>	17
Adiunkt Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Eugeniusz Kunze, <i>Pojęcie pojazdu mechanicznego w polskim prawie karnym</i>	31
Wiceprokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej, dr Włodzimierz Kubala, <i>Przedmiot ochrony przepisów dotyczących przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu</i>	39
Docent Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr habil. Aleksander Tobis, <i>Niektóre osobowe i penitencjarne determinanty powrotu do przestępstwa skazanych z art. 184 i 186 k.k. na karę pozbawienia wolności</i>	55
Adiunkt Uniwersytetu Wrocławskiego, dr Zofia Świda-Łagiewska, <i>Zasada swobodnej oceny dowodów na tle systemu zasad procesu karnego</i>	67
Docent Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr habil. Stanisław Stachowiak, <i>Zakres podmiotowy i przedmiotowy orzekania kolegium I instancji do spraw wykroczeń</i>	79
Docent Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr habil. Zbigniew Romanow, <i>Ewolucja zasady gospodarczości A. Smitha w rozwoju myśli ekonomicznej</i>	89
Asystent Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, mgr Eugeniusz Kośmicki, <i>Cele i środki tzw. „polityki koncentracji” w wysoko rozwiniętych krajach kapitalistycznych</i>	95
Adiunkt Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Zenobia Knakiewicz, <i>Pieniądz wewnętrzny a wymiana z zagranicą</i>	111
St. asystent Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie, mgr Andrzej Parkoła, <i>Mierzenie przemian strukturalnych w gospodarce</i>	131
St. asystent Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, mgr Ryszard Szulc, <i>Systemowe i metodologiczne warunki poprawy efektywności projektowania inwestycji produkcyjnych</i>	147
Adiunkt Politechniki Śląskiej, dr Piotr Pysz, <i>Narzędzia regulacji działalności przedsiębiorstw — kryteria oceny</i>	159
St. asystent Akademii Rolniczej w Warszawie, mgr inż. Aleksander Anszperger i adiunkt Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN w Warszawie, dr Andrzej Wiatrak, <i>Produktywność ziemi w rolnictwie polskim w latach 1960 - 1976</i>	173
Mgr Danuta Płóciennik, doktorantka UAM, <i>Zapotrzebowanie a zaopatrzenie w wodę w Polsce. Stan istniejący — zadania na przyszłość</i>	185

Profesor Uniwersytetu Warszawskiego, dr Stanisław Ehrlich, <i>Arthur F. Bentley, klasyk socjologii politycznej czyli od pluralizmu ontologicznego do grupowego</i> .	203
Adiunkt Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie, dr Jerzy Kubin, <i>Orientacja socjotechniczna w socjologii</i> .	220

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

T. Szymczak, <i>Ewolucja instytucji prezydenta w socjalistycznym prawie państwowym</i> , Łódź 1976, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Prace Wydziału II Nauk Historycznych i Społecznych, nr 76, ss. 169 (rec. Marian Grzybowski)	241
P. Winczorek, <i>Miejsce i rola Stronnictwa Demokratycznego w strukturze politycznej PRL. Zagadnienia wybrane</i> , Warszawa 1976, Wyd. Epoka, ss. 379 (rec. Halina Zięba-Załucka)	244
K. Nowak, <i>Armia w strukturze władzy USA</i> , Warszawa 1976. Wyd. MON, ss. 316 (rec. Jerzy Jaskiernia)	246
Z. Gostyński, <i>Postępowanie sądowe co do orzeczeń w sprawach o wykroczenia</i> , Warszawa 1976, Wyd. Prawnicze, ss. 225 (rec. Stanisław Stachowiak)	248
<i>Genèse et déclin de l'Etat</i> , Archives de Philosophie du Droit, t. 21. Paris 1976, Ed. Sirey, ss. 302 (rec. Zygmunt Ziemiński)	251
K. Fabian a kolektiv, <i>Základní otázky teorie tvorby socialistického práva (teorie legislaivy)</i> , Praha 1976, Československa Akademie Véd, ss. 175 (rec. Jacek Mazur)	253
Ph. Jobert, <i>La notion de donation. Convergences: 630 - 750</i> , Paris 1977, Société les Belles Lettres, ss. 235 (rec. Leopold Stecki)	256
P. Korcelli, <i>Teoria rozwoju struktury przestrzennej miast</i> , Komitet Przemysłowego Zagospodarowania Kraju, PAN, Studia t. XLV, Warszawa 1975, PWN, ss. 167 (rec. Danuta Rutter)	258
<i>Wybrane dane o ludności i zasobach mieszkaniowych. Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego 1970 r. — przeliczone według podziału administracyjnego kraju z 1 VI 1975 r.</i> , Statystyka Polski, z. 73, Warszawa 1976, ss. 116 (rec. Krystyna Gorzelańczyk)	260
Praca zbiorowa pod red. F. X. Kaufmana, <i>Bevölkerungsbewegung zwischen Quantität und Qualität, Beiträge zum Problem einer Bevölkerungspolitik in industriellen Gesellschaften</i> , Enke Verlag, Stuttgart 1975, ss. 220 (rec. Roman Śleboda)	263
J. C. G. Boot, E. B. Cox, <i>Statistical Analysis for Managerial Decisions</i> , Mc Gaw Hill Kogakusha Ltd, Tokio, Londyn 1974, ss. 651 (rec. Maria Ewa Karpińska)	266
<i>Współczesne rodziny polskie w świetle aktualnych badań</i> . Praca zbiorowa pod red. Z. Tyszki, Poznań 1967, Wyd. UAM, ss. 185 (rec. Henryk Bednarski)	268
S. Wawryniuk, <i>Kształtowanie się systemu wychowawczego w wielkomiejskim osiedlu mieszkaniowym</i> , Warszawa 1977, Wyd. CRS, ss. 106 (rec. Jerzy Walkowiak)	270

III. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

<i>Michał Szczaniecki 1910 - 1977</i> (Bogdan Lesiński, Henryk Olszewski)	275
<i>Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa a współczesność</i> (Wojciech Krzyżaniak)	283

<i>Akt Końcowy z Helsinek w świetle Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka ONZ</i> (Andrzej Zielonacki)	286
<i>Konferencja katedr i zakładów prawniczych uczelni ekonomicznych — Zaborów 22-24 IX 1977 r.</i> (Wojciech Siuda)	286
<i>Kolokwium habilitacyjne dra Jerzego Tyranowskiego</i> (Tadeusz Gądkowski)	290
<i>Kolokwium habilitacyjne doktora Andrzeja J. Szwarca</i> (Jerzy Kalinowski)	294

CONTENTS

I. ARTICLES

Krystian Ziemiński, Magister Iur., Senior Assistant at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Function and Role of the Collision in the Process of Decodifying Legal Texts.</i>	14
Dr. Maciej Tarnawski, Adjunct at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Penal Liability of Criminals Afflicted with Psychopathic Distemper</i>	29
Dr. Eugeniusz Kunze, Adjunct at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Notion of a Mechanical Vehicle in Polish Penal Law</i>	38
Dr. Włodzimierz Kubala, Deputy-Attorney of the Supreme Military Prosecutor's Office, <i>The Interests Protected by the Norms Concerning Crimes Directed Against Public Order.</i>	53
Dr. Aleksander Tobis, Docent at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Some Personal and Penal Determinants of Recidivism of Criminals Sentenced to Imprisonment According to Art. 184 and 186 of the Penal Code</i>	64
Dr. Zofia Świda-Łagiewska, Adjunct at the Bolesław Bierut University in Wrocław, <i>The Principle of Free Evaluation of Evidence Against the Background of the System of Principles of Criminal Procedure</i>	77
Dr. Stanisław Stachowiak, Docent at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Scope of Jurisdiction and Competence in Magistracy of First Instance</i>	88
Dr. Zbigniew Romanow, Docent at the Academy of Economics in Poznań, <i>Evolution of Smith's Economic Principle in the Development of Economic Thought.</i>	93
Eugeniusz Kośmicki, Assistant at the Academy of Economics in Poznań, <i>Purposes and Means of „Concentration Policy” in the Developed Capitalistic Countries.</i>	109
Dr. Zenobia Knakiewicz, Adjunct at the Academy of Economics in Poznań, <i>On National Currency Problems in International Accounting</i>	128
Andrzej Parkoła, Senior Assistant at the Main School of Planning and Statistics, <i>The Measurement of Structural Changes in the Economy</i>	145
Ryszard Szulc, Senior Assistant at the Academy of Economics in Poznań, <i>The System and Methodological Conditions of Effectiveness Improvements in Projecting Production Investments.</i>	157
Dr. Piotr Pysz, Adjunct at the Silesian Institute of Technology, <i>The Instruments of Regulation of Enterprises Activities</i>	171
Aleksander Anszperger, Senior Assistant at the Academy of Agriculture in Warszawa, and Dr. Piotr Wiatrak, Adjunct at the Institute of Development of the Country and Agriculture of the Polish Academy of Sciences in Warszawa, <i>The Land Productivity in Polish Agriculture in the Years 1960 - 1976.</i>	183

Danuta Płóciennik, Candidate for a Doctor's Degree at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>Demand and Supply of Water in Poland (Present Situation — Tasks for the Future)</i>	201
Dr. Stanisław Ehrlich, Professor at the Warsaw University, <i>Arthur F. Bentley, a Classic Representative of Political Sociology; from the Ontological to the Collective Pluralism</i>	217
Dr. Jerzy Kubin, Adjunct at the Institute of Philosophy and Sociology, Polish Academy of Sciences in Warsaw, <i>The Sociotechnical Orientation in Sociology</i>	239
II. SURVEY OF LITERATURE	241
III. REPORTS AND COMMUNICATIONS	275

СОДЕРЖАНИЕ

І. СТАТЫ

Ассистент Университета им. А. Мицкевича в Познани, мгр Кристиан Земски, <i>Роль и место коллизионных правил в процессе декодирования юридического текста</i>	1
Адьюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани д-р Мацей Тарнавски, <i>Уголовная ответственность виновных в преступлении, страдающих психопатией</i>	17
Адьюнкт Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р Эугениуш Кунце, <i>Понятие механического средства передвижения в польском уголовном праве</i>	31
Вице-прокурор Главной военной прокуратуры, д-р Влодзимеж Кубаля, <i>Объект защиты предписаний, касающихся преступлений против общественного порядка</i>	39
Доцент Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р (habilitatus) Александр Тобис, <i>Некоторые персональные и пенитенциарные детерминанты возвращения к преступлению осуждённых по статье 184 и 186 ук на наказание лишением свободы</i>	55
Адьюнкт Вроцлавского университета, д-р Зофия Свида-Лагевска, <i>Принцип свободной оценки доказательств на фоне системы принципов уголовного процесса</i>	67
Доцент Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р (habilitatus) Станислав Стаховяк, <i>Субъектный и объектный объём решения вопроса о виновности коллегии I инстанции по делам административных нарушений</i>	79
Доцент Экономической академии в Познани, д-р (habilitatus) Збигнев Романов, <i>Эволюция принципа хозяйственности Адама Смита в развитии экономической мысли</i>	89
Ассистент Университета им. А. Мицкевича в Познани, мгр Эугениуш Косьмицки, <i>Цели и средства так называемой „политики концентрации“ в высококоразвитых капиталистических странах</i>	95
Адьюнкт Экономической академии в Познани, д-р Зенобия Кнакевич, <i>Внутренние деньги и обмен с заграницей</i>	111
Ст. ассистент Главной школы планирования и статистики в Варшаве, мгр Анджей Паркола, <i>Измерение структурных преобразований в экономике</i>	131
Ст. ассистент Экономической академии в Познани мгр Рышард Шульц, <i>Системные и методологические условия улучшения эффективности проектирования производственных капиталовложений</i>	147
Адьюнкт Силезского политехнического института, д-р Пётр Пыш, <i>Инструменты регулирования деятельности предприятий — критерии оценки</i>	159
Ст. ассистент Сельскохозяйственной академии в Варшаве мгр инж. Александр Аншпергери адьюнкт Института развития деревни и сельского хозяйства ПАН в Варшаве д-р Анджей Пётр Вятрак, <i>Производительность земли в польской сельском хозяйстве в 1960 - 1976 гг.</i>	173

Мгр Данута Плуценник, аспирантка Университета им. А. Мицкевича в Познани, <i>Спрос на воду и водоснабжение в Польше (настоящая ситуация — задачи на будущее)</i>	185
Проф. Варшавского университета, д-р Станислав Эрлих. <i>Артур Ф. Бен-тлей классик политической социологии или от онтологического до группового плюрализма</i>	203
Адъюнкт Института Философии и Социологии ПАВ, д-р Ежи Кубин, <i>Социотехническая ориентация в социологии</i>	220
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ.	241
III. ОТЧЁТЫ И СООБЩЕНИЯ.	275